

Guia per a les tutories dels centres de pràctiques curriculars

Autoria: Clara Selva Olid

L'encàrrec i la creació d'aquest recurs d'aprenentatge UOC han estat coordinats per la professora: Clara Selva Olid

PID_00306513

Primera edició: març 2025

Introducció

1. Presentació de l'assignatura

- 1.1. Introducció
- 1.2. Quan es cursa el Pràcticum?

2. Perfil competencial

- 2.1. Introducció
- 2.2. Competències bàsiques i generals
- 2.3. Competències transversals
- 2.4. Competències específiques

3. Agents que intervenen

- 3.1. Introducció
- 3.2. Característiques dels centres de pràctiques
- 3.3. Beneficis d'acollir estudiants en pràctiques

4. Avaluació

- 4.1. Introducció
 - 4.2. Avaluació per part del centre de pràctiques
-

Introducció

En aquesta guia podeu trobar la **informació bàsica de l'assignatura del Pràcticum** que s'imparteix en la titulació del màster universitari de Psicologia Infantil i Juvenil: Tècniques i Estratègies d'Intervenció de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC). S'hi explica què és el Pràcticum, quins són els objectius bàsics que té, els requisits necessaris i les activitats de seguiment i d'avaluació que s'hi porten a terme, entre altres qüestions.

Aprofitem aquesta ocasió per **agrair-vos la col·laboració com a centre de pràctiques extern.**

1. Presentació de l'assignatura

1.1. Introducció

El pla d'estudis del màster universitari de Psicologia Infantil i Juvenil conté **l'assignatura obligatòria de nou crèdits, el Pràcticum, mitjançant la qual l'estudiant pot posar en pràctica les competències que**, fins aquest moment, **ha estat treballant i desenvolupant al llarg del màster**. Així doncs, esdevé una oportunitat única per observar i aprendre, de primera mà, d'altres professionals de la psicologia en l'àmbit de la salut mental infantil i juvenil.

Tal com el defineix Zabalza (2016), el Pràcticum permet a l'estudiant formar-se amb altres figures professionals i institucions fora de la universitat, enriquir el context en què es produeix aquesta formació, adquirir tasques i responsabilitats diferents de les que ha assumit fins ara, i aprendre a partir d'un treball pràctic.

Cal destacar que, per poder superar l'assignatura del Pràcticum, **es requereixen cent cinquanta hores d'activitat al centre**, a més de tota una sèrie d'activitats complementàries, proposades per l'equip docent, que es fan a l'aula virtual de la UOC.

Les hores d'activitat al centre s'han de fer dins del període lectiu del semestre, és a dir, de manera aproximada entre els mesos de setembre i febrer o de març a juny. A més, cal que, com a centre de pràctiques, designeu una tutoria de l'estudiant; és a dir, una persona que pugui fer-ne el seguiment pràctic, resoldre els dubtes que sorgeixin durant les pràctiques al vostre centre, i també que avaluï l'estudiant en finalitzar el semestre. Tota la informació necessària per desenvolupar aquest rol la trobareu detallada en aquesta guia.

1. Presentació de l'assignatura

1.2. Quan es cursa el Pràcticum?

D'acord amb el pla d'estudis, que podeu trobar a la pàgina web de la UOC, el Pràcticum és **una de les darreres assignatures del pla d'estudis** del màster universitari de Psicologia Infantil i Juvenil. Així doncs, l'experiència en el món professional arriba després d'un període de formació prèvia i havent cursat el gran gruix d'assignatures obligatòries de la titulació.

Si voleu consultar quines són aquestes assignatures i el contingut que s'hi treballa, podeu trobar informació a la pàgina web de la UOC.

2. Perfil competencial

2.1. Introducció

En aquest apartat, podeu conèixer quines són les competències que es treballen en l'assignatura del Pràcticum.

2. Perfil competencial

2.2. Competències bàsiques i generals

CB2 – Que l'estudiantat sàpiga aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.

CB3 – Que l'estudiantat sigui capaç d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.

CB4 – Que l'estudiantat sàpiga comunicar les seves conclusions –i els coneixements i raons últimes que les sustenten– a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.

CB5 – Que l'estudiantat posseeixi les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant d'una manera que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.

CG1 – Reconèixer i comparar diferents enfocaments i tècniques d'intervenció, així com els seus corresponents models teòrics de referència.

CG2 – Aplicar un procés sistemàtic i fonamentat per valorar els diferents factors que incideixen en una situació i prendre decisions adequades, i assumir la responsabilitat de les conseqüències.

CG3 – Incorporar la reflexió i actuar d'acord amb la responsabilitat social i ètica professional en l'anàlisi, disseny i seguiment de cada procés d'intervenció.

CG4 – Adaptar-se a diferents plantejaments i condicions d'una situació, procediments i eines de treball per abordar un cas o resoldre un problema de la forma més efectiva possible.

CG5 – Generar idees noves amb el propòsit de donar resposta a les necessitats i demandes plantejades, siguin personals, organitzatives o socials, de manera imaginativa i innovadora.

2. Perfil competencial

2.3. Competències transversals

CT1 – Utilitzar les eines i entorns digitals de forma adequada per al treball en xarxa i a la xarxa, tant amb finalitats acadèmiques com professionals.

CT2 – Expressar-se per escrit en el registre adequat i utilitzant la terminologia pròpia de l'àmbit per a l'elaboració de dictàmens professionals i informes psicològics o altres documents propis d'aquest nivell acadèmic i professional.

2. Perfil competencial

2.4. Competències específiques

CE3 – Analitzar, relacionar i utilitzar de forma integrada models i posicions teòriques diferents en l'àmbit de la intervenció psicològica infantojuvenil.

CE4 – Comprendre, analitzar i aplicar les principals tècniques existents en el marc dels models teòrics de referència, en l'àmbit de la intervenció psicològica infantojuvenil.

CE5 – Identificar, analitzar i valorar els paràmetres o factors que incideixen en cada cas, amb el propòsit de determinar la línia d'actuació més idònia per a cada situació i context específics.

CE6 – Dissenyar, planificar i aplicar accions i plans d'intervenció, considerant els factors específics que incideixen en cada cas i els referents teòrics i metodològics propis de l'àmbit.

CE7 – Fer el seguiment i valorar l'evolució del conjunt de decisions i accions implicades en la intervenció, a partir de la definició i avaluació d'indicadors de procés dins del pla d'intervenció establert.

CE9 – Comunicar resultats i conclusions d'una intervenció de manera efectiva i adaptada als diferents interlocutors implicats, utilitzant la terminologia pròpia del camp d'intervenció i tenint en compte el codi ètic i deontològic de la professió, a través de diferents mitjans, canals i formats.

CE10 – Identificar les necessitats personals i professionals pròpies, així com les del context social d'intervenció, amb el propòsit d'actualitzar-se i desenvolupar-se professionalment de manera permanent en els camps relacionats amb la intervenció psicològica infantojuvenil.

3. Agents que intervenen

3.1. Introducció

Com sabeu de primera mà, l'assignatura del Pràcticum requereix una col·laboració que dista d'altres assignatures del màster. Per aquesta raó, **en el Pràcticum intervenim diferents agents** que la fem possible. Més concretament, per part de la UOC hi intervenen la Comissió del Pràcticum i l'equip docent, i per part del centre de pràctiques, la tutoria del centre.

A continuació, es detallen les funcions d'aquests agents.

Comissió del Pràcticum: la Comissió està formada per professorat propi dels Estudis de Psicologia i Ciències de l'Educació, així com per personal de gestió, tant dels mateixos Estudis com del Servei de Pràctiques i Mobilitat.

La Comissió del Pràcticum és **responsable de gestionar el procediment de pràctiques i**, al seu torn, **vetllar pel bon funcionament** en les relacions entre l'estudiantat, l'equip docent i el centre extern.

Equip docent de la UOC: cal diferenciar dues figures dins d'aquest equip docent,. D'una banda, el **professorat responsable de l'assignatura**, que coordina l'assignatura del Pràcticum i, d'altra, el **personal docent col·laborador**, la figura docent que, **des de l'aula, acompanya l'estudiantat en el procés d'aprenentatge**. A l'inici de semestre, l'equip docent contactarà amb vosaltres, com a tutoria del centre de pràctiques, per facilitar-vos tota la informació necessària i per poder establir una via de comunicació directa.

Tutoria del centre de pràctiques: la tutoria del centre de pràctiques ha d'estar en actiu dins l'exercici professional, i té la funció d'acompanyar l'estudiant en l'estada de pràctiques. Més concretament, les funcions que porta a terme aquesta figura són:

- Fer l'acollida al centre i informar l'estudiant del funcionament d'aquest centre.
- Establir les tasques que ha de fer l'estudiant al centre (amb la validació posterior per part de l'equip docent de la UOC).
- Supervisar l'assistència, actitud, participació i rendiment de l'estudiant.
- Atendre les consultes, tant teòriques com pràctiques, que puguin sorgir durant l'estada de l'estudiant al centre.
- Avaluar l'estudiant.

3. Agents que intervenen

3.2. Característiques dels centres de pràctiques

Els centres on es desenvolupen les pràctiques poden ser institucions públiques o privades dedicades a l'atenció psicològica i psicopedagògica infantil i juvenil (xarxa sanitària pública, gabinets clínics i psicopedagògics privats, associacions de familiars i de pacients, serveis socials, etc.). A més, han de reunir el conjunt de característiques que es detallen a continuació.

- Els centres han d'assegurar que la major part de les tasques que fa l'estudiantat estan relacionades directament amb la intervenció psicològica infantil o juvenil, i pot dedicar la resta del temps a altres qüestions pròpies de l'activitat del centre de pràctiques relacionades igualment amb la població infantojuvenil.
- La figura de la tutoria del centre ha de complir uns requisits acadèmics i professionals determinats: **la tutoria del centre ha de tenir una experiència professional mínima de cinc anys en l'àmbit de la intervenció en salut mental infantil i juvenil**. Així mateix, també ha de tenir la previsió que, en el període en el qual l'estudiant fa el Pràcticum, continuarà treballant a la mateixa institució i amb una dedicació alta en l'àmbit d'aplicació sol·licitat.
- Pel que fa als criteris de caràcter acadèmic, la tutoria ha de tenir la titulació de **Psicologia, Psicopedagogia o Psiquiatria, en l'especialitat infantil**.

A més, cal tenir present que recomanem que l'estudiant faci **les cent cinquanta hores de pràctiques de manera distribuïda al llarg de tot el semestre**; és a dir, que no les faci de forma intensiva.

Més informació

Depenent de la naturalesa del centre, les tasques poden ser les següents:

- **Centres dedicats a atenció psicològica infantil i juvenil:** cal assegurar que, almenys el 50 % de les tasques que l'estudiantat farà estan relacionades directament amb la intervenció de població infantil o juvenil o amb les seves famílies o tutories. La resta d'activitats poden estar relacionades amb l'avaluació psicològica, la planificació i el disseny de plans d'intervenció o psicopedagogia.
- **Centres de psicopedagogia, EAP, atenció dins de l'àmbit escolar:** cal assegurar que, almenys el 50 % de les tasques que l'estudiantat farà estan relacionades directament amb la intervenció de població infantil o juvenil o amb les seves famílies o tutories. La resta d'activitats poden estar relacionades amb psicopedagogia (reeducacions, atenció dins de l'àmbit escolar, pautes a mestres, orientació escolar, etc.). En aquests centres **es requereix intervenció directa amb població infantil o juvenil**.
- **Centres de serveis socials:** cal assegurar que almenys el 50 % de les tasques que l'estudiantat farà estan relacionades directament amb la intervenció de població infantil o juvenil o amb les seves famílies o tutories.

3. Agents que intervenen

3.3. Beneficis d'acollir estudiants en pràctiques

Les tutories tenen alguns avantatges que trobareu al portal de la UOC, concretament a l'apartat «[Avantatges per a les empreses i les institucions](#)».

També podeu obtenir un certificat que acrediti la tutorització. L'haureu de sol·licitar per mitjà del [formulari de contacte](#) per a centres.

4. Avaluació

4.1. Introducció

En les assignatures de Pràcticum l'estudiant rep **dues valoracions**: d'una banda, de les activitats fetes a l'aula i, de l'altra, de les participacions i tasques dutes a terme al centre de pràctiques. **Cadascuna d'aquestes valoracions té un pes del 50 % respecte a la nota final de l'assignatura, i és necessari superar les dues parts per poder superar l'assignatura.**

Aquests criteris d'avaluació els estableix la Comissió del Pràcticum, d'acord amb les directrius facilitades a les conferències de vicedegans de Pràcticum de les facultats de Psicologia de l'Estat espanyol, i tenint en compte les característiques pròpies del model pedagògic de la UOC.

4. Avaluació

4.2. Avaluació per part del centre de pràctiques

Un cop finalitzada l'estada al centre de pràctiques, l'equip docent contactarà amb vosaltres, com a tutoria del centre, per enviar-vos l'informe de valoració de l'estudiant. Aquest informe és quantitatiu, tot i que també podeu aportar la informació qualitativa que considereu rellevant.

Taula 1. Aspectes a valorar com a centre de pràctiques

Tasques	Aspecte a avaluar
Compliment, actituds i predisposició de l'estudiant	• Regularitat i puntualitat en l'assistència • Disponibilitat i interès per aprendre • Capacitat d'adaptació a les tasques del centre • Habilitats d'organització i sistematització
Coneixements previs i aportacions respecte al tema tractat	• Adequació dels coneixements previs • Pertinença de les seves aportacions • Acompliment de les tasques encomanades • Capacitat de presa d'iniciativa • Capacitat per analitzar casos i planificar accions • Capacitat de resoldre problemes • Capacitat d'integrar estratègies d'intervenció i tècniques de diferents enfocaments teòrics en la pràctica clínica • Actitud oberta i respectuosa envers les diferents maneres d'actuació professional • Actuació responsable, tenint en compte el codi ètic i deontològic de la professió • Capacitat per fer una valoració de l'evolució dels plans d'intervenció • Capacitat per comunicar-se en l'entorn terapèutic de manera efectiva i adaptada a l'interlocutor • Actitud oberta a l'hora d'integrar les TIC en la intervenció, tenint en compte cada cas i context • Consciència de les mancances i fortaleces personals i professionals i saber identificar les seves necessitats formatives

Font: elaboració pròpia.